

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

Bf.III.54/2022/27. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2023. évi január hó 3. és a 2023. évi február hó 1. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és a 2022. évi február hó 14. napján nyilvánosan kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt **Terhelt1 és 7 társa** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 13.B.81/2020/267. számú és a 13.B.152/2022/3. számú ítéletének Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottakra vonatkozó részét az alábbiak szerint változtatja meg:

Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak bünszervezetben elkövetőkénti elítélését mellőzi.

A Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakkal szemben kiszabott halmazati büntetést 3 (három) év szabadságvesztésre, a Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben kiszabott halmazati büntetést 3 (három) év 6 (hat) hónap szabadságvesztésre enyhíti.

Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottal szemben kiszabott halmazati büntetést – a pénzbüntetés érintetlenül hagyása mellett – 2 (kettő) év - 2 (kettő) év szabadságvesztésre enyhíti. A közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

A szabadságvesztés végrehajtását Terhelt7 VII. r. vádlott vonatkozásában 3 (három) évi, Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában 4 (négy) évi próbaidőre felfüggeszti.

Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott a kiszabott szabadságvesztésből – a végrehajtás elrendelése esetén – a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak vonatkozásában börtön.

Mellőzi annak megállapítását, hogy Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók és megállapítja, hogy Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r.

vádoltak a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő naptól bocsáthatók feltételes szabadságra.

Terhelt6 VI. r. vádlott vonatkozásában mellőzi a pénzbüntetésre ítéelését.

A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén a szabadságvesztés végrehajtási fokozata Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak vonatkozásában börtön.

A házi őrizetben töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításánál 4 (négy) nap házi őrizet 1 (egy) napi szabadságvesztésnek felel meg.

A Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottal szemben személyenként helyesen 11.764.705 (tizenegymillió-hétszázhatvannégyezer-hétszázöt) forint, Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben helyesen 10.317.856 (tízmillió-háromszáztizenhétezer-nyolcszázötvenhat) forint, rendel el vagyonekpozítást.

A Terhelt2 II. r. vádlottól lefoglalt és bevételi szám1. szám alatt bevételezett 4.000.000 (négy millió) forint, a bevételi szám2. szám alatt bevételezett 2.000.000 (kettő millió) forint, a bevételi szám3. szám alatt bevételezett 277.500 (kettőszázhetvenhétezer-ötszáz) forint és a Magyar Államkincstárnál nyilvántartási szám1 szám alatt bevételezett 2.000 (kettő ezer) euró lefoglalását megszünteti, és azt Terhelt2 II. r. vádlott részére kiadni rendeli azzal, hogy azt a vele szemben alkalmazott pénzbüntetés, vagyonekpozítás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

A Terhelt3 III. r. vádlottól lefoglalt és a Magyar Államkincstárnál nyilvántartási szám2 szám alatt bevételezett 59.100 (ötvenkilencezer-egyszáz) euró lefoglalását megszünteti és azt Terhelt3 III. r. vádlottnak kiadni rendeli azzal, hogy azt a vele szemben alkalmazott pénzbüntetés, vagyonekpozítás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

A Terhelt4 IV. r. vádlottól lefoglalt és bevételi szám6. szám alatt bevételezett 292.500 (kettőszázkilencvenkettőezer-ötszáz) forint lefoglalását megszünteti és azt Terhelt4 IV. r. vádlottnak kiadni rendeli azzal, hogy azt a vele szemben alkalmazott pénzbüntetés, vagyonekpozítás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

A bűnjelként lefoglalt és a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányságon 18/2016. bü szám alatt bevételezett rendszám1 forgalmi rendszámú Mercedes 270 CDI típusú, valamint a rendszám2 forgalmi rendszámú Ford Fusion típusú személygépkocsi lefoglalását megszünteti és azt Terhelt5 V. r. vádlott részére kiadni rendeli, azzal, hogy azt a vele szemben alkalmazott pénzbüntetés, vagyonekpozítás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

A bűnjelként Terhelt6 VI. r. vádlottól lefoglalt és bevételi szám4 szám alatt bevételezett 2.163.500 (kettő millió-egyszázhatvanezer-ötszáz) forint, a bevételi szám5. szám alatt bevételezett 685.500 (hatszáznyolcvanötezer-ötszáz) forint, valamint a Magyar Államkincstárnál nyilvántartási szám1 szám alatt bevételezett 11.750 (tizenegyezer-hétszázötven) euró, 1.850 (egyezer-nyolcszázötven) HRK és 1 (egy) USD lefoglalását

megszünteti és azt Terhelt6 VI. r. vádlottnak kiadni rendeli azzal, hogy azt a vele szemben alkalmazott vagyonek Kobzás és bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi Terhelt3 III. r. vádlottat 50.400 (ötvenezer-négyszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Pécsi Törvényszék a 2022. évi június hó 21. napján kelt 13.B.81/2020/267. számú ítéletével *Terhelt1 I. r. vádlottat* 49 rb. a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 294. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés a) pontjának aa) alpontja és b) pontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette, melyből 5 rb. kísérlet, és 49 rb. – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt – halmazati büntetésül – 3 év 6 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy az I. r. vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban állapította meg, az így kiszabott összesen 300.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni azzal, hogy annak végrehajtási fokozata börtön. A kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe a 2016. évi március hó 22. napjától a 2016. évi szeptember hó 22. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította és az I. r. vádlottal szemben 880.000 forintra vagyonek Kobzást rendelt el.
- [2] *Terhelt2 II. r. vádlottat* 49 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet –, a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette; 5 rb. társtettesként elkövetett a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette és 54 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt, mint bünszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül – 4 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a II. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 3.000 forintban állapította meg, az így kiszabott összesen 600.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni, melynek végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg. A kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe a 2016. évi március hó 22. napjától 2016. évi november hó 22. napjáig előzetes fogvatartásban, majd ezt követően 2017. évi május hó 3. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámította. Az elsőfokú bíróság a II. r. vádlottal szemben 11.765.906 forintra, valamint a tőle lefoglalt és bevételi szám1. szám alatt bevételezett 4.000.000 forintra, a bevételi szám2. szám alatt bevételezett 2.000.000 forintra, a bevételi szám3. szám alatt bevételezett 277.500 forintra és a Magyar Államkincstárnál nyilvántartási szám1 szám alatt bevételezett 2000 euróra vagyonek Kobzást rendelt el.

- [3] *Terhelt3 III. r. vádlottat* 54 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette és 54 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt, mint bünszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül – 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés-büntetést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a III. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a 2016. évi március hó 22. napjától a 2016. évi november hó 22. napjáig előzetes fogvatartásban, majd ezt követően a 2017. évi május hó 3. napjáig házi őrizetben töltött idő szabadságvesztés-büntetésbe történő beszámításáról. Az elsőfokú bíróság a III. r. vádlottal szemben 11.765.906 forintra és a III. r. vádlottól lefoglalt és a Magyar Államkincstárnál nyilvántartási szám1 szám alatt bevételezett 59.100 euróra vagyoneklobzást rendelt el, míg a forgalmi engedélyszám1 számú és a forgalmi engedélyszám2 számú forgalmi engedélyt a kiállító hatóságnak küldte meg.
- [4] *Terhelt4 IV. r. vádlottat* a Pécsi Törvényszék a 2022. évi július hó 11. napján kelt 13.B.152/2022/3. számú ítéletével 49 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette és 49 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt, mint bünszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül – 4 év 6 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés-büntetést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a IV. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét 5.000 forintban állapította meg. Megállapította, hogy az így kiszabott összesen 1.000.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre kell átváltoztatni, melynek végrehajtási fokozata fegyház. A kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe a 2016. évi március hó 22. napjától 2016. évi november hó 22. napjáig előzetes fogvatartásban, majd ezt követően a 2017. évi május hó 3. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámítani rendelte oly módon, hogy egy napi előzetes fogvatartás egy napi szabadságvesztésnek, a házi őrizet tekintetében öt nap házi őrizet egy napi szabadságvesztésnek felel meg. A beszámítás után fennmaradó házi őrizet tartamát egynapi szabadságvesztésként rendelte beszámítani. *Terhelt4 IV. r. vádlottal* szemben 10.319.106 forintra, valamint a bevételi szám6. szám alatt bevételezett 292.500 forintra vagyoneklobzást rendelt el.
- [5] *Terhelt5 V. r. vádlottat* 49 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette, 5 rb. társtettesként elkövetett a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette és 54 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt, mint bünszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül – 4 év 6 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés-büntetést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy az V. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét 3.000 forintban állapította meg, az így kiszabott összesen 600.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni, melynek végrehajtási fokozata fegyház. A kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe a 2016. évi március hó 22. napjától a 2016. évi november hó 22. napjáig előzetes fogvatartásban, majd ezt követően a 2017. évi március hó 8. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámította. Az elsőfokú bíróság *Terhelt5 V. r. vádlottal* szemben 11.765.906 forintra vagyoneklobzást rendelt el.

- [6] *Terhelt6 VI. r. vádlottat* 49 rb. – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette és 49 rb. felbujtóként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül – 4 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a VI. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe a 2016. évi március hó 22. napjától a 2016. évi október hó 5. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. A VI. r. vádlottal szemben 1.174.079 forintra vagyonekobjást rendelt el, valamint a tőle lefoglalt és bevételi szám4 szám alatt bevételezett 2.163.500 forintra, és a bevételi szám5. szám alatt bevételezett 685.500 forintra, valamint a Magyar Államkincstárnál nyilvántartási szám1 szám alatt bevételezett 11.750 euróra, 1850 horvát kunára és 1 amerikai dollárra vagyonekobjást rendelt el.
- [7] *Terhelt7 VII. r. vádlottat* 49 rb. bűnsegédként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 293. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntette és 49 rb. bűnsegédként elkövetett – melyből 5 rb. kísérlet – a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt, mint bűnszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül – 3 év 6 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés-büntetést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a VII. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét 10.000 forintban állapította meg, az így kiszabott összesen 2.000.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni, melynek végrehajtási fokozata fegyház. Az elsőfokú bíróság *Terhelt7 VII. r. vádlottal* szemben 1.258.636 forintra vagyonekobjást rendelt el.
- [8] *Terhelt8 VIII. r. vádlottat* 5 rb. közvetett tettesként elkövetett a Btk. 294. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott, és a (3) bekezdés a) pontjának aa) alpontja és b) pontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és 5 rb. közvetett tettesként elkövetett a Btk. 343. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt – halmazati büntetésül – 3 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg azzal, hogy abból a VIII. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500 forintban határozta meg, az így kiszabott összesen 300.000 forint pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni, melynek végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Az elsőfokú bíróság a VIII. r. vádlottal szemben 300.000 forintra vagyonekobjást rendelt el.
- [9] Az elsőfokú bíróság *Terhelt1 I. r.*, *Terhelt2 II. r.*, *Terhelt3 III. r.*, *Terhelt5 V. r.* és *Terhelt6 VI. r. vádlottak* vonatkozásában a szabadságvesztés-büntetések megállapítása során akként rendelkezett, hogy az egy napi előzetes fogvatartásban töltött idő egy napi szabadságvesztésnek, míg a házi őrizet tekintetében öt napi házi őrizet egy napi szabadságvesztésnek felel meg. A beszámítás után fennmaradó házi őrizet tartamát egy napi szabadságvesztésként rendelte beszámítani. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség megfizetéséről is.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen *Terhelt1 I. r.*, *Terhelt2 II. r.* és *Terhelt5 V. r. vádlottak* eltérő tényállás megállapítása, a cselekmény eltérő minősítése és enyhítés érdekében, *Terhelt6 VI. r.*, *Terhelt7 VII. r.* és *Terhelt8 VIII. r. vádlottak* felmentés iránt, *Terhelt1 I. r. vádlott* védője eltérő tényállás megállapítása, eltérő minősítés és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében, *Terhelt2 II. r. vádlott* védője részfelmentés, eltérő tényállás megállapítása, eltérő minősítés, valamint a

kiszabott büntetés enyhítése végett, Terhelt7 VII. r. vádlott védője felmentés, Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés céljából jelentett be fellebbezést.

- [11] A Pécsi Törvényszék a 2022. évi július hó 11. napján kelt 13.B.152/2022/3. számú ítélete ellen Terhelt4 IV. r. vádlott felmentés, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [12] Terhelt1 I. r. vádlott és védője fellebbezését a Pécsi Ítéltáblára a 2022. évi december hó 23. napján érkezett beadványában visszavonta.
- [13] A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Terhelt4 ellen a másodfokú bíróság előtt Bf.III.55/2022. szám alatt indított büntetőügyet a 2023. évi január hó 3. napján megtartott nyilvános ülésen a jelen üggyhez egyesítette.
- [14] A Pécsi Fellebbviteli Főügyszség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján is a jogorvoslatokkal megtámadott ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [15] A vádlottak védői jogorvoslati kérelmüknek a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 584. § (6) bekezdése szerinti írásbeli indokolásában a bejelentett fellebbezésüket változatlan tartalommal fenntartották. Ugyanakkor Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak védői elsődlegesen – abszolút eljárási szabálysértés okából – az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérték. Ugyanilyen tartalommal szólaltak fel a nyilvános ülésen is.

[16] **II.**

- [17] Az érdemi felülbírálat előtt szükséges volt megvizsgálni Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak védőinek eljárásjogi kifogásait.
- [18] Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak védői a Be. 608. § (1) bekezdésének b) pontjára hivatkozással indítványozták az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, mert álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt. A védők megítélése szerint az ügyben első fokon eljárta dr. Barkaszi Attila bíró a Be. 14. § (1) bekezdésének e) pontjában írt okból a megismételt elsőfokú eljárásban az ügy elbírálásából kizárt volt. Ezen indítványukat a védők az Alkotmánybíróság 34/2013. (XI. 22.) AB határozatában, valamint a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatában foglaltakra alapították, és azzal indokolták, hogy a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt szabályozáson lényegesen túlmutató jelentősége van ezen alkotmánybírósági határozatokban foglaltaknak, ezért jelen ügyben közömbösek a Be. 869. § (1) bekezdésében, valamint a (2) bekezdésének a) pontjában foglalt átmeneti rendelkezések.
- [19] A másodfokú bíróság a védők ezen érvelésével nem értett egyet. A védők által hivatkozott alkotmánybírósági határozatok a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt kizárási okra alapítottan tartalmazzanak irányutatót. A Be. 14. § (3) bekezdésének a) pontja értelmében pedig bíróként nem járhat el és a vádemelést követően a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljárta.
- [20] Dr. Barkaszi Attila bíró az ügyben a vádemelés előtt sem nyomozási bíróként, sem pedig a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában nem járt el, ezért a vonatkozásában az erre alapított kizárási ok nem merült fel.
- [21] Az a nem vitatott tény pedig, hogy a Pécsi Járásbíróságon 13.B.1015/2016. szám alatt iktatott büntetőügy dr. Barkaszi Attila járásbírósági bíróra lett kiszignálva, aki az ügy érdemi

elbírálását megkezdte, a Be. 14. § (1) bekezdésének e) pontjában írt kizárási ok fennállását önmagában nem alapozza meg.

- [22] A védők ezen indítványával összefüggésben szükséges azonban azt is megjegyezni, hogy dr. Barkaszi Attila 2020. április 27. napján az ügyben tájékoztatta az ügyészséget, a vádlottakat és a védőket, hogy az alapügyben a Pécsi Járásbíróságon a 13.B. tanács elnökeként 2016. december 14-től 2017. június 1. napjáig eljár. Felhívta egyben a vádlottakat és a védőket, hogy amennyiben ezzel összefüggésben, a bíró személyével kapcsolatos indítványuk, észrevételük van, úgy azt 15 napon belül jelentsék be. A bíró ezen felhívására Terhelt4 IV. r. vádlott és dr. ügyvéd1, Terhelt5 V. r. vádlott védője terjesztett elő a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontján alapuló kizárási indítványt, melynek kapcsán dr. Barkaszi Attila úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát elfogultnak, a kizárásához nem járult hozzá.
- [23] Ezt követően a Pécsi Törvényszék a 2020. évi június hó 19. napján kelt 22.Beü.217/2020/2. számú végzésével a hivatali vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen a Pécsi Törvényszék előtt 13.B.81/2020. ügyszám alatt indult büntetőügyben Terhelt4 IV. r. vádlott és dr. ügyvéd1 ügyvéd, az V. r. vádlott védője bejelentése alapján a Pécsi Törvényszék 13.B. tanácsa tanácselnökének, dr. Barkaszi Attila bírónak a kizárását megtagadta.
- [24] A fentiek okán téves Terhelt7 VII. r. vádlott védőjének az arra történő hivatkozása, hogy a Be. 15. § (4) bekezdésében írt határidő e kizárási ok kapcsán a védelemre azért nem irányadó, mert a kizárási okot a bírónak kellett volna bejelentenie, aki ezt a kötelezettségét elmulasztotta.
- [25] Terhelt5 V. r. vádlott védője a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjában írt okra alapított hatályon kívül helyezési indítványát azzal indokolta, hogy az eljáró bíró a 2021. január 11. napján egyéb érdekelt5 albán állampolgár ellen 13.B.205/2020. szám alatt indított büntetőügyben egyéb érdekelt5 terheltet – aki a jelen ügyszámhoz kapcsolódóan „útlevéligénylő” volt – felbujtóként elkövetett hivatali vesztegetés büntette és felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt elítélte. A védő álláspontja szerint ezen ítélet meghozatalának időpontjában a jelen ügyben a bizonyítási eljárás még folyamatban volt, ennek ellenére az elsőfokú bíróság a egyéb érdekelt5 ellen hozott ítéletben már eldöntött tényként kezelte, hogy védenca, Terhelt5 V. r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt elkövette.
- [26] Nem értett egyet a másodfokú bíróság Terhelt5 V. r. vádlott védőjének a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontján alapuló hatályon kívül helyezést célzó fenti indítványával sem. A pártatlanság az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott alkotmányos követelmény, amely az eljárás alá vont személy iránti előítélet-mentesség és elfogulatlanság igényét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében. Kétségtelen tény, hogy a jelen ügyben eljáró bíró korábban az ezen ügyszámhoz „útlevéligénylőként” kapcsolódó egyéb érdekelt5 albán állampolgár terhelt vonatkozásában a 2021. évi január hó 11. napján marasztaló ítéletet hozott, ez azonban nem alapozhatja meg az eljáró bíró elfogultságát, így a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjában írt kizárási ok fennálltát.
- [27] Terhelt5 V. r. vádlott védőjének ezen indítványa azért sem volt helytálló, mert a Be. 15. § (4) bekezdése értelmében a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjában szabályozott kizárási okot a tárgyalás megkezdése után csak akkor lehet érvényesíteni, ha a bejelentő valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ha azt három napon belül bejelenti. Terhelt5 V. r. vádlott védője a törvényes határidőn belül a 2020. évi május hó 4. napján kelt beadványában a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontjára alapított kizárási indítványt – más indok miatt – már előterjesztett. Az ezen indítványának tárgyában

hozott, 22.Beü.217/2020/2. számú elutasító végzés elleni fellebbezése indokolásának pedig a egyéb érdekelt5 terhelt vonatkozásában történő marasztaló ítélet meghozatalának ténye a bíró részéről nyilvánvalóan nem tekinthető elfogultságnak, hiszen a védő által hivatkozott marasztaló ítélet meghozatalára a kizárást megtagadó végzés 2020. június 19-i meghozatalát követően, 2021. január 11. napján került sor.

- [28] Nem volt vitatható ugyanakkor Terhelt7 VII. r. vádlott védőjének azon észrevétele, hogy a Pécsi Járásbíróság a 2017. június 20. napján kelt 13.B.1015/2016/115. sorszámú végzésével Terhelt1 I. r. vádlott lakhelyelhagyási tilalom feloldása iránt előterjesztett indítványát elutasította. A végzés ellen bejelentett jogorvoslat tárgyában eljáró másodfokú bíróság a 2017. július 13. napján kelt 2.Bpkf.190/2017/2. számú végzésével a járásbíróság 115. sorszámú végzését helybenhagyta. A tanács tagjaként dr. Kiss László tanácselnök és dr. Darvasi Szilvia mellett dr. Barkaszi Attila bíró is eljár, aki a másodfokú eljárásban kizárt bírónak minősült, így a Be. 14. § (3) bekezdés b) pontja alapján a 2.Bpkf.190/2017/2. számú végzés meghozatalában nem vehetett volna részt.
- [29] A jelen jogorvoslati eljárás tárgyát képező ítéletet azonban dr. Barkaszi Attila elsőfokú bíróként, az elsőfokú eljárás keretében hozta, ezért az elfogultsága és egyben a kizárása a másodfokú végzés meghozatala tekintetében felmerült kizárási okra alapozva nem volt megállapítható.
- [30] Terhelt2 II. r. és Terhelt7 VII. r. vádlott védője a Be. 14. § (3) bekezdésének c) pontjában írt kizárási ok fennálltára is hivatkozott.
- [31] A Be. 14. § (3) bekezdés c) pontja szerint a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásból ki van zárva az a bíró is, aki a hatályon kívül helyező határozat vagy a megalapozatlansága miatt hatályon kívül helyezett határozat meghozatalában részt vett. A Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.106/2019/61. számú végzésével a Pécsi Járásbíróság 11.B.1015/2016/215. számú határozatát helyezte hatályon kívül, mely határozat meghozatalában dr. Barkaszi Attila bíróként nem vett részt. Annak ténye ugyanis, hogy a tárgyalást megkezdte, nem volt azonosítható a hatályon kívül helyezett ügydöntő határozat meghozatalában való részvétellel.
- [32] Ezen kizárási okra történő hivatkozással összefüggésben szükséges utalni azonban arra, hogy – amint azt Terhelt7 VII. r. vádlott védője helytállóan megállapította – feltétlenül hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés megállapítása esetén az ügydöntő határozat megalapozatlansága már nem vizsgálható. A Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2019. évi október hó 30. napján kelt 2.Bf.106/2019/61. számú végzésében azonban a Be. 608. § (1) bekezdésének c) pontjában írt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés megállapítása után – törvénysértő módon – vizsgálta az ügydöntő határozat megalapozottságát is, melyet már nem tehetett volna meg. Következésképpen határozatának a járásbíróság ítéletének megalapozottságával kapcsolatos megállapításai nem vehetők figyelembe.
- [33] Nem értett egyet a másodfokú bíróság Terhelt7 VII. r. vádlott védőjének a Be. 608. § (1) bekezdésének d) pontján alapuló hatályon kívül helyezést célzó indítványával sem. A védő álláspontja szerint a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező. Ezt az indítványát azzal indokolta, hogy az ügyben Terhelt7 VII. r. vádlott védelmét ellátó dr. ügyvéd2 egyidejűleg olyan további vádlottak védelmét is ellátta, akik a VII. r. vádlottal érdekellentétben állnak.
- [34] Dr. ügyvéd2 ügyvéd ugyanis az ügy megindulásától kezdődően ellátta Terhelt6 VI. r. vádlott védelmét, aki terhelő vallomást tett Terhelt7 VII. r. vádlottal szemben. A védő álláspontja szerint Terhelt6 VI. r. vádlott vallomása az egyetlen terhelő bizonyíték a VII. r. vádlott vonatkozásában. Ugyanakkor dr. ügyvéd2 a megismételt elsőfokú eljárásban Terhelt7 VII. r.

vádlott meghatalmazott védője lett. A védő szerint tehát az ügy más vádlottjával fennálló érdekellentétre tekintettel dr. ügyvéd2 Terhelt7 VII. r. vádlott védelmét nem láthatta volna el.

- [35] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak között a Be. 608. § (1) bekezdésének d) pontjában írt hatályon kívül helyezést megalapozó érdekellentét nem állt fenn. Érdekellentét csak abban az esetben áll fenn, ha a terhelték a büntetőjogi felelősségük szempontjából releváns kérdésben egymástól eltérő ellentétes vallomást tesznek; az, hogy a terhelték érdekei ellentétesek-e, kizárólag a védekezésüknek, illetve a vallomásuknak a tartalma alapján dönthető el. Az érdekellentétnek konkrét jelenbeli vagy múltbeli tényeken kell alapulnia, és a védői közreműködés időpontjában kell fennállnia. Az érdekellentét pusztán jövőbeni lehetősége a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem eredményezi a védő kizárását.
- [36] Jelen ügyben Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak vallomásából a védő által hivatkozott érdekellentét nem volt levezethető. A vádlottak között ténylegesen – mind a cselekmény elkövetése során, mind pedig a büntetőeljárás alatt – érdekközösség állt fenn, mindannyian közös célok, azonos érdekek mentén tevékenykedtek. Az ügyben valamennyi vádlott vallomása lényegét tekintve a bűncselekmények elkövetését tagadó nyilatkozatot tartalmazott, vallomásaik között mindösszesen az ügy szempontjából jelentősnek nem minősíthető részletekben voltak ellentétek.
- [37] Az érdekellentét vizsgálata szempontjából különleges helyzetet teremtenek a titkos információgyűjtés keretében beszerezett adatok, mert azok jellegükből következően nem tekinthetők a lehallgatott személyek vallomásának, hanem okirati bizonyítékok. Ezek megismerésére is csupán a megfigyelt személy gyanúsítotti kihallgatása után kerülhet sor a Be. 100. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Erre is figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint az érdekellentét vizsgálata szempontjából a titkos információgyűjtés során beszerezett adatoknak nincs jelentősége.
- [38] Megjegyzi ugyanakkor a másodfokú bíróság azt is, hogy a 2017. évi LXXVIII. törvény 20. § (1) bekezdése szerint az ügyvéd nem vállalhatja ügyvédi tevékenység végzését, beleértve a védelem ellátását olyan ügyfelek számára, akiknek az érdekei egymással ütköznek. Az ügyvédi törvény ezen rendelkezésével nyilvánvalóan dr. ügyvéd2 ügyvéd is tisztában volt, amikor a megismételt eljárás során, 2020. szeptember 3. napján a Terhelt7 VII. r. vádlott által adott meghatalmazást elfogadta.
- [39] A fentiek alapján tehát nem volt megalapozott Terhelt7 VII. r. vádlott védőjének arra történő hivatkozása sem, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a kötelező védelem folytán a részvétele a törvény értelmében kötelező volt.

[40]

III.

- [41] A védők által előterjesztett eljárási kifogások vizsgálatát követően a másodfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált, mely a (2) bekezdés értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó kérdésekre is.
- [42] A másodfokú bíróság a felülbírálat során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésének c) és d) pontjaiban írt okból részben megalapozatlan: a megállapított tényállás ugyanis részben ellentétes a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok

tartalmával, illetve az elsőfokú bíróság megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett.

- [43] E részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság a tényállást az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjára is – az alábbiak szerint egészítette ki és helyesbítette:
- [44] Az ítélet [53] bekezdését azzal egészítette ki, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy az ügyintézés során arra nem jogosult személyek jutnak hamis útlevelekhez.
- [45] Mellőzte az ítélet [55] bekezdését.
- [46] Az ítélet [136] pontjában Terhelt8 VIII. r. vádlott a cselekmény idején, így eljárása során is helyesen a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k. pontja alapján minősült hivatalos személynek.
- [47] Az elsőfokú ítélet [300] bekezdését akként helyesbítette, hogy az rendszám3 forgalmi rendszámú Audi A4 típusú személygépkocsit Terhelt7 VII. r. vádlott a követelése kezelése céljából adta kölcsön Terhelt4 IV. r. vádlottnak (*nyomozati iratok 227. oldalán található lehallgatás anyaga*).
- [48] A [4] tényállási pontban írt cselekménnyel Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak összesen helyesen 5.857.875 forinttal, az [5] tényállási pontban írt cselekménnyel 5.994.450 forinttal, a [10] tényállási pontban írt cselekménnyel 867.503 forinttal, a [11] tényállási pontban írt cselekménnyel 866.914 forinttal, a [12] tényállási pontban írt cselekménnyel 1.732.677 forinttal, a [13] tényállási pontban írt cselekménnyel 873.454 forinttal gazdagodtak.

[49] **IV.**

- [50] Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében felsorolt teljes, illetve részbeni megalapozatlanságot eredményező hibáktól és hiányosságoktól: hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, az a cselekvőségüket tagadó vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.
- [51] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírások megtartásával folytatta le. A védők érvelésével szemben nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró, a másodfokú eljárásban nem orvosolható ún. relatív eljárási szabálysértést, mely az ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna. A bizonyítási eszközök felderítése, összegyűjtése és biztosítása megfelelt a törvényi rendelkezéseknek, így az azokból származó bizonyítékok felhasználásának és értékelésének eljárásjogi akadályai nem voltak.
- [52] A releváns múltbeli történések valósághű feltárásához szükséges adatokat már a nyomozó hatóság is összegyűjtötte és rögzítette, olyan alapossággal, hogy a rendelkezésre bocsátott és felhasznált bizonyítékok egyenként, illetve összességében történő értékelésével, átfogó elemzésével a felmerülő ténybeli és jogi kérdésekben állást lehetett foglalni. A bizonyítékok vizsgálatát és mérlegelését az elsőfokú bíróság elvégezte. Annak ellenére figyelemmel volt a hatályon kívül helyező végzésben foglalt előírásokra is, hogy a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a fentebb kifejtettek szerint a járásbíróság ítéletének megalapozottságát nem is vizsgálhatta volna. Indokolási kötelezettségének túlnyomó részben eleget tett, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. Kiemelt figyelmet fordított a távollévő terhelttel szembeni – a Be. CI. Fejezetében írt – speciális rendelkezések megtartására, a hirdetményi úton történő kézbesítés szabályszerűségére [Be.135. § (2)-(5) bekezdés].

- [53] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő, elemző tevékenységének a gondolatmenetével mindenben egyetértett. Így azzal is, hogy a bizonyítékok áttekintését két lépcsőben végezte el. Elsőként általánosságban foglalt állást felhasználhatóságuk és valóságtartalmuk kérdésében, majd pedig az egyes tényállási pontokat érintően is igen részletesen értékelte adataikat.
- [54] A bejelentett jogorvoslati kérelmek túlnyomó részben az elsőfokú bíróság által meggyőző érveléssel elutasított védelmi álláspontok ismételt megfogalmazását, előterjesztését jelentették, lehangsúlyosabban a titkos információgyűjtés során keletkezett adatok felhasználhatóságát vitatva. Ezért a másodfokú bíróság határozatának indokolásában a bizonyítékok ismételt számbavétele, tartalmi hitelességük és értékelésük körében az elsőfokú bíróság minden vonatkozásban helytálló érveinek újbóli előadása mellőzhetővé vált.
- [55] A bűncselekmények eredményes felderítését nagymértékben megkönnyítette a 2016. évi március hó 22. napján a Terror Elhárítási Központ munkatársainak bevonásával helységeként, a kormányhivatal1 hivatali helyiségében és parkolójában foganatosított rendőri intézkedés, melynek során tettenérés keretében elfogásra került Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. , Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak, valamint a hamis útlevéligénylés céljából helységeként szállított személyek is.
- [56] Az ügygel összefüggésbe hozható személyek elfogása, valamint bizonyítási eszközök felderítése érdekében a nyomozó hatóság bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtést is folytatott. Ennek kapcsán helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a Be. 872. § (1) bekezdése alapján a leplezett eszközök alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos – az 1998. évi XIX. törvényben (továbbiakban: régi Be.) írt – rendelkezések alapján ítélte meg.
- [57] A bűnüldözési célból folytatott titkos információgyűjtés igénybevétele összhangban állt a jogszabályi előírásokkal, a bírói engedélyhez kötött eszközök felhasználhatóságával szemben támasztott alkalmazási feltételekkel. A büntetőeljárás öt évnél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény felderítését célozta, melynek során a nyomozó hatóság az elkövetéssel megalapozottan gyanúsítható személyek elektronikus hírközlési szolgáltatás útján továbbított telefonbeszélgetéseit rögzítette, illetve megismerte. Az engedélyekben szereplő telefonszámokon és időbeli korlátokon belül lebonyolított beszélgetések adatait az ügy valamennyi résztvevőjével szemben, korlátozás nélkül lehetett értékelni, az elhangzottak bizonyítékként történő felhasználásra való alkalmasságát a nyomozási bíró – a régi Be. 207. § (2) bekezdés b) pontja szerinti eljárásban – megállapította.
- [58] A régi Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a bűnüldözési célból folytatott bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként való felhasználhatóságához szükséges az is, hogy annak megszerzését követően az engedélyezést kérő szerv a nyomozást nyomban elrendelje, vagy a feljelentési kötelezettségének nyomban eleget tegyen. Ennek vizsgálatakor – a feljelentési kötelezettség haladéktalanságának értelmezésekor – figyelemmel kell lenni a titkos információgyűjtést végrehajtó szerv által rendelkezésre bocsátott adatok mennyiségére, illetve arra, hogy azok ekkor még érdektelen, illetve megsemmisítésre váró elemeket is tartalmaznak. Ez utóbbiak körülmekintő válogatása és szűrése nyilvánvalóan időt vesz igénybe, melynek terjedelmét nagy mértékben befolyásolja az átadott adatainak mennyisége és az elkövetőként szóba jöhető személyek száma is.
- [59] A jelen ügyben a titkos információgyűjtés elrendelésére 2016. január 15. napján került sor 2016. január 20. napjával kezdődő hatállyal, míg az engedélyezést kérő szerv 2016. február 22-én tett feljelentést. Ezen idő alatt kellett az összegyűjtött beszélgetéseket áttekinteni, elemezni, majd állást foglalni abban a kérdésben, hogy azok alapján kivel szemben áll fenn – a törvényi feltételeknek megfelelő – bűncselekmény megalapozott gyanúja. Ilyen körülmények között a hatvan napon belül megtett feljelentés nem tekinthető késedelmesnek

vagy annyira elhúzódónak, hogy az a beszerzett bizonyítékok törvényességét – ez okból – megkérdőjelezhetette volna.

- [60] A korábbi Be. 206. § (1) bekezdése titkos adatszerzés eredményének felhasználhatósága körében írta elő az indítvány és a bíróság határozatának csatolását, a titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatósága körében ilyen feltételt nem említett. A védők tehát olyan követelményt támasztottak a titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságához, amelyet a törvény nem az e módon beszerzett információk, hanem a titkos adatszerzés körében írt elő. Ennek a védelmi érvelésnek az alapja jelen ügyben a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság már korábban is kifogásolt hatályon kívül helyező végzése. A törvényszék ugyanis – annak ellenére, hogy a hatályon kívül helyezésre abszolút eljárási szabálysértés, hatáskör túllépés miatt került sor – iránymutatásul előírta a megismételt eljárás során a titkos információgyűjtést engedélyező határozatok beszerzését. Ennek az utasításnak eleget téve az elsőfokú bíróság a végzéseket beszerezte, de a titokvédelmi szabályok miatt azokat a nyilvános tárgyaláson nem tehetta a bizonyítási eljárás anyagává, és azokat az eljárás szereplői, így az ügyész, a vádlottak és védőik sem ismerhették meg. Ebből következően a végzésekben szereplő adatok ebben az ügyben nem vehetők figyelembe.
- [61] Nyilvánvaló azonban, hogy abban az esetben, ha a perbíróságnak – akár első, akár másodfokon – kétsége merül fel a titkos információgyűjtés törvényességével kapcsolatban, az eredeti indítvány és engedélyező végzés beszerezhető, de a törvény ellenében ilyen követelmény nem támasztható (*BH 2019.295.*).
- [62] Terhelt7 VII. r. vádlott személyes észlelésen alapuló aggályainak adott hangot a lehallgatások technikai részleteivel, ezek törvényességével kapcsolatosan. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 14. § (1) bekezdése szerint az Országgyűlés a nemzetbiztonsági szolgálatok parlamenti ellenőrzését Nemzetbiztonsági Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) közreműködésével látja el. A (2) bekezdés alapján a Bizottság a nemzetbiztonsági szolgálatok jogellenes tevékenységéhez kapcsolódó vizsgálata során tagjai kétharmadának egyetértésével kötelezheti a minisztert és a főigazgatót a titkos információgyűjtés során belföldön alkalmazott módszerre vonatkozó olyan adatok szolgáltatására, amelyek ismerete a jogellenesség megítélése szempontjából elengedhetetlen. Az így megismert adat kizárólag a Bizottság eljárása során használható fel.
- [63] Ebből következően tehát a lehallgatások körülményeinek, technikai részleteinek tisztázása nem a bíróság feladata.
- [64] Tekintettel arra, hogy mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság törvényesnek találta a lehallgatásokat, az így beszerzett bizonyítékok felhasználása és ennek alapján a tényállás megállapítása is megfelelt az eljárásjogi szabályoknak. Terhelt7 VII.r. vádlott védőjének érvelésével szemben az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy lehallgatás során rögzített telefonbeszélgetésekből következtetni lehetett a VII. r. vádlott cselekményben betöltött szerepére, büntetőjogi felelősségére.
- [65] A nyomozati iratok 97-261. oldalán található jegyzőkönyvek Terhelt4 és Terhelt7, Terhelt4 és Terhelt5, valamint Terhelt4 és Terhelt6 vádlottak közötti beszélgetéseket tartalmazzák. A Terhelt7 és Terhelt6, valamint Terhelt4 közötti beszélgetés egyértelműen igazolja a VII. r. vádlott részvételét a cselekményben. Ezen beszélgetés során ugyanis az V., VI. és VII. r. vádlottak megbeszélték, hogy 2016. január 21. napján hány „útlevéligénylő”, milyen honosítási okiratszámokkal, hol fog az okmányirodában megjelenni (*nyomozati iratok 97. oldal, IFA: 220010, közlemény azonosító: azonosítószám1*).
- [66] A Terhelt4 és Terhelt5 vádlottak közötti beszélgetésben szó esik arról is, hogy a bűnözői csoport hosszabb időn át akarta folytatni a tevékenységét, melynek során az útlevéligénylők

fejenként 2.000 eurót fizetnek a hamis útlevelért, valamint a VII. r. vádlott azzal is tisztában volt, hogy az okmányirodai ügyintéző hivatali kötelességét megszegve járt el.

- [67] A Terhelt4, valamint Terhelt7 vádlottak közötti beszélgetés igazolja azt is, hogy a VII. r. vádlott pénzt kapott a cselekményben való részvételért, mégpedig Terhelt4 és Terhelt6 vádlottakon keresztül (nyomozati iratok 101., 107. és 109. oldal, IFA: 222010 közlemény azonosító: azonosítószám2 és azonosítószám3). Terhelt7 VII. r. vádlott el is ismerte a pénz átvételét (nyomozati iratok 135. oldal, IFA: 220010, közlemény azonosító: azonosítószám4 és nyomozati iratok 181. oldal azonosítószám5).
- [68] Az eljárás során beszerzett további bizonyítékok tükrében az a következtetés vonható le, hogy az ott megjelölt „költség” a bűncselekmény során adott vesztegetési pénz volt (nyomozati iratok 205. oldal, IFA: 222010, közleményszám: azonosítószám7 és nyomozati iratok 211. oldal, közleményszám: azonosítószám6).
- [69] Mindezek alapján pedig kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott nem csupán tudott társai vesztegetési szándékáról, a hamis útlevelek intézésének menetéről, hanem abban tevékenyen részt vett, azért pénzt is kapott. Tisztában volt továbbá azzal is, hogy Terhelt1 I. r. vádlott hivatali kötelességét pénzért megszegve intézte az útleveligényléseket.
- [70] Terhelt8 VIII. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt8 VIII. r. vádlott büntetőjogi felelősségét a korábban jogerősen felmentett egyéb érdekelt6 azon gyanúsítottai vallomására alapította, melynek megtételére törvénysértő módon került sor.
- [71] A 8/2013. (III. 1.) AB határozat a korábbi Be. 48. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan alkotmányos követelményként fogalmazta meg, hogy a kirendelt védőt a terhelti kihallgatás helyéről és időpontjáról igazolható módon és olyan időpontban értesítsék, hogy lehetősége legyen az eljárási törvényben foglalt jogait gyakorolni és a terhelti kihallgatáson részt venni. Ilyen értesítés elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.
- [72] Ugyanakkor kétségtelen tény, hogy egyéb érdekelt6 első gyanúsítottkénti kihallgatására kirendelt védője, dr. ügyvéd3 távollétében került sor; az ügyvéd értesítésének megtörténte pedig mindössze az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyv egyik mondatából lehet következtetni (*nyomozati iratok 5438. oldal utolsó bekezdés*).
- [73] Mindez pedig – amint erre a védő helyesen utalt – a fentebb idézett alkotmányos követelményeknek nyilvánvalóan nem felel meg.
- [74] A következetes bírói gyakorlat szerint a vádlottnak ilyen esetben is joga van ahhoz, hogy utóbb – immár eljárásjogi szempontból törvényes körülmények között – korábbi vallomását fenntartsa, azt törvényesen beszerzett bizonyítékká tegye. Jelen esetben azonban nem ez történt. egyéb érdekelt6 terhelt ugyanis a nyomozás során 2016. június 16. napján tett vallomását a járásbíróság előtt történő kihallgatása során visszavonta.
- [75] A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát eljárási szabályt sértettek az első fokon eljáró bíróságok egyéb érdekelt6 első gyanúsítottai vallomásának bizonyítási eszközkénti értékelésével.
- [76] Ugyanakkor a Nemzeti Védelmi Szolgálat munkatársai a 2016. évi március hó 1. napján helysége2ban történt eseményeket Terhelt2 II. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak személyes találkozájától az útleveligénylési eljárás befejezéséig mindvégig figyelemmel kísérték, melyről jelentés és fényképfelvételek is készültek.

- [77] Terhelt8 VIII. r. vádlott büntetőjogi felelőssége tehát – a védő érvelésével szemben – annak ellenére kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy egyéb érdekeltő gyanúsított vallomását a másodfokú bíróság a bizonyítékok köréből kirekesztette.
- [78] A ténymegállapítások egy részének valóságtartalmával összefüggésben a terhelő bizonyítékokon, így különösen a lehallgatási anyagok, valamint a konspirált eljárás során készült jelentések tartalmán túlmenően hangsúlyozandó volt az is, hogy a büntetőjogi felelősségüket egyébként tagadó vádlottak közül többen is olyan részmozzanatokat ismertek be, melyek az egyes cselekményekben való érintettségüket igazolták, illetve azokból az elkövetésben való részvételükre lehetett következtetést levonni. Helyesen járt el továbbá az elsőfokú bíróság akkor is, amikor bizonyítékként értékelte az eljárásban útlevéligénylőként szereplő személyek vallomását is, akik az eljárás menetére, különösen Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak szerepére vonatkozóan nyilatkoztak.
- [79] A védők érvelésével szemben tehát nem pusztán a vádlottak közötti telefonbeszélgetések lehallgatása állt rendelkezésre, de a nyomozó hatóság a felderítés során – mivel a telefonbeszélgetésekből rekonstruálható volt a vádlottak mozgása és tevékenysége – személyesen is megfigyelte a vádlottakat, melynek során fénykép- és videófelvevételek készültek a kormányhivatalok épületében és annak környékén is. Leplezetten ellenőrizték továbbá azokat a személyeket, akiket a vádlottak útlevéligénylés miatt helységnévle szállítottak. A kormányhivatal útlevéligényléshez használt számítógépes rendszerének, valamint a Közigazgatási és Elektronikus Szolgáltatások Központi Hivatala adatainak összevetéséből pedig kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy nem az arra jogosultak, hanem többnyire az Európai Unión kívüli, többségében ukrán állampolgárságú személyek igényeltek okmányokat.
- [80] Terhelt7 VII. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságára is hivatkozott, mert megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, továbbá az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. A részleges megalapozatlanságot a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásával eltérő tényállás megállapítása mellett a vádlott vonatkozásában felmentő rendelkezés meghozatalával indítványozta kiküszöbölni.
- [81] Amint arra a másodfokú bíróság már a fentiekben utalt, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem felderítetlen. A védő arra tekintettel kérte a felderítetlenség megállapítását, mert az elsőfokú bíróság nem szerezte be és nem tette a tárgyalás anyagává a titkos információgyűjtés engedélyezésére vonatkozó iratokat, és másrésről a titkos információgyűjtés eredményét annak ellenére felhasználta, hogy ennek a törvényben megkövetelt feltételeit biztosította volna. Tekintettel arra, hogy a védő a titkos információgyűjtés körében beszerzett bizonyítékok törvényességét fellebbezése írásbeli indokolásának korábbi részében már kifogásolta, melynek kapcsán a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a titkos információgyűjtés igénybevétele összhangban állt a jogszabályi előírásokkal, ezért ez okból a tényállás részbeni felderítetlensége nem volt megállapítható.
- [82] Az elsőfokú ítélet megalapozatlansága körében Terhelt7 VII. r. vádlott védője hivatkozott a vádhoz kötöttség sérelmére is. Álláspontja szerint az 1., a 7-9. és a 14. vádpont vonatkozásában a vádiratból nem volt megállapítható Terhelt7 VII. r. vádlott cselekvősege, hiszen nemhogy konkrét elkövetési magatartást nem jelölt meg vele kapcsolatosan a vád, hanem meg sem említette sem a tettesek, sem a részesek között. Ennek megfelelően ebben a tekintetben a védelem álláspontja szerint nincs is olyan vád, amely ellen védekezni lehetett volna, ezért az 1., a 7-9. és a 14. vádpontban leírt cselekmények vonatkozásában a VII. r. vádlott felmentését látta indokoltnak.

- [83] A másodfokú bíróság a védő ezen érvelésével nem értett egyet.
- [84] A vádirat benyújtásakor, 2018. július 1. napjáig a büntetőeljárás kereteit az 1998. évi XIX. törvény szabályozta, amelynek 2. § (2) bekezdése határozta meg a törvényes vád fogalmát, míg a 217. § (3) bekezdése tartalmazta a vádirat szükséges kellékeit. Ennek értelmében törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A vád törvényessége nem kevesebb, mint amit a Be. 2. §-ának (2) bekezdése megkövetelt, de annál nem is több. A vád törvényessége a vádirattal szemben támasztott tartalmi követelmények minimuma, amint erre a Kúria az EBH 2014.B.17. számú döntésében is rámutatott. A bíróság e körben azt vizsgálja, hogy a benyújtott vád alaki és tartalmi szempontból eljárásra alkalmas-e, és ha alkalmasnak találja, ügydöntő határozatában dönt a vádról. A bíróság eljárása során a vádhoz mindvégig kötve van, olyképpen is, hogy az abban előadott tények köre határozza meg a múltbeli történések alapos és hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására irányuló bizonyítás terjedelmét is. A vád kereteit tehát a vád tárgyává tett cselekmények történeti tényállásának leírása határozza meg, és ezen keresztül vizsgálható a törvényes vád megléte. A vádban leírt cselekmények ügyész általi minősítése, a vád anyagi jogi megalapozottsága a vád törvényessége szempontjából közömbös (*EBH 2014.B.17.*). Ebből az is következik, hogy a bíróság eljárásának a kereteit a vádiratban leírtak határozzák meg, ami azt is jelenti, hogy a bíróság nem folytathat bizonyítást olyan személy vonatkozásában, akivel szemben az eljárás a nyomozás során megszüntetésre került, illetve aki ellen az ügyész nem emelt vádat.
- [85] A Be. a törvényes vád fogalmát nem határozza meg, azonban a 422. § (1) bekezdése tartalmazza a vádirat törvényes elemeit, míg a (2) bekezdés rögzíti, hogy a törvényes elemeken túl mit kell tartalmaznia a vádiratnak.
- [86] A következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat szerint a vád tárgyává tett cselekmények körülírása akkor tekinthető pontosnak, ha az lényegre törő, de egyben félreérthetetlen megfogalmazással, hiánytalanul tartalmazza a szóban forgó bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét, idejét és eszközét, valamint annak indítékát is, következményeit, végső soron minden olyan adatot, amely a bűnösség, illetve a jogi minősítés szempontjából releváns. A vádirat csakúgy, mint az elsőfokú bíróság ítélete is az egyes vádpontok, illetve tényállási pontokat megelőzően összefoglalva írta le az egyes vádlottak szerepét, tevékenységét és az általuk elkövetett cselekményeket, majd ezt követően a vádpontok, illetve a tényállási pontokban már csak a konkrét ügyintézés napján történtek kerültek rögzítésre.
- [87] A vádirat tartalmazza tehát mindazoknak a bűncselekményeknek a tényállási elemeit, amelyeknek Terhelt7 VII. r. vádlott vádirati tényállásban leírt magatartása megfeleltethető.
- [88] A fentiek szem előtt tartásával nem értett egyet a másodfokú bíróság Terhelt7 VII. r. vádlott védőjének érvelésével, és azt állapította meg, hogy a vádirat tényállása tartalmazza a vádiratban a vádlottak terhére rótt bűncselekmények törvényi tényállási elemeihez rendelhető legfontosabb tényeket.
- [89] Ezért a vádhoz kötöttség védő által hivatkozott sérelme sem volt megállapítható.
- [90] A bizonyítékok elemzését tehát az elsőfokú bíróság Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak vonatkozásában igen mélyrehatóan végezte el; oly módon, hogy a felderített és összegyűjtött bizonyítékokat nem pusztán egyenként, hanem összességükben is értékelte, áttekintve azok tartalmi hitelességét, egymást erősítő bizonyító erejét. A rendelkezésre álló adatok ezzel ellentétes, elszigetelt, összefüggéseiből kiragadott elemzése nem lett volna alkalmas a múltbeli történések valóságnak megfelelő rekonstruálásához. Az elsőfokú bíróság védelmi

fellebbezések által támadott ténymegállapításainak tartalmi helyességéhez a másodfokú bíróság megítélése szerint kétség sem férhet.

[91] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[92] V.

[93] E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelősségére, következésképpen a jogorvoslati kérelmek a felmentést célzó részükben nem voltak megalapozottak.

[94] A bűncselekmények minősítése is a büntető anyagi jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt.

[95] Az irányadó tényállás szerint Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak keresték meg Terhelt4 IV. r. vádlottat az arra nem jogosult külföldi személyek részére történő útlevigénylással kapcsolatos szabálytalan eljárás lefolytatása érdekében. Ilyen előzmények után került sor arra, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott Terhelt7 VII. r. vádlott segítségével megismerkedett Terhelt6 VI. r. vádlottal, aki Terhelt1 terheltet, mint hivatalos személyt a hivatali működésével kapcsolatban adott előnnyel azért befolyásolta, hogy a hivatali kötelességét megszegje.

[96] Ugyanezt a cselekményt valósította meg Terhelt2 II. r. és Terhelt5 V. r. vádlott, amikor a hivatalos személynek minősülő Terhelt8 VIII. r. vádlottnak pénzbeli juttatást adtak azért, hogy hivatali kötelességét megszegje.

[97] Nem értett egyet a másodfokú bíróság Terhelt8 VIII. r. vádlott védőjének a korrupciós bűncselekmény minősítését vitató álláspontjával. Az okirati bizonyítékok alapján ugyanis tényként volt rögzíthető, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlottat egyéb érdekelt7 a 2013. évi február hó 25. napján kelt okirattal egyéb érdekelt8, a okmányiroda1 vezetőjének helyettesítésére kijelölte. Ezen kijelölés értelmében osztályvezetői teendőket látott el, az osztályvezetőt teljes jogkörben helyettesítette.

[98] Téves tehát a védőnek az a hivatkozása, hogy az elkövetéskor hatályos jogszabályok értelmében nem volt lehetséges a kijelölés. Kétségtelen tény, hogy a 2013. február 25. napján hatályos közszolgálati tisztségviselőkről szóló törvény alapján szolgálati jogviszony csak kinevezéssel jöhetett létre, azonban Terhelt8 VIII. r. vádlott szolgálati jogviszonya a kormánytisztviselővé történő kinevezésével már létrejött, az osztályvezető helyettesítésére történő kijelölése a már fennálló szolgálati jogviszonyát nem érintette, hanem azt jelentette, hogy osztályvezetői feladatokat látott el.

[99] A vezető beosztás, mint minősítő körülmény vizsgálata során nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy Terhelt8 VIII. r. vádlott nem pusztán osztályvezetői feladatok ellátásra kapott megbízást, hanem ténylegesen ai Járási Hivatal helységnév2 Kirendeltségének Okmányirodájában – a központtól fizikailag elkülönülve, más helyszínen –egyszemélyben látta el az osztályvezetői feladatokat, tehát vezető beosztású hivatalos személynek minősült.

[100] A fentiek alapján tehát helyesen történt meg Terhelt8 VIII. r. vádlott cselekményének a Btk. 294. § (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdésre figyelemmel a (3) bekezdés a) pontjának aa), valamint a b) pontja szerint minősülő vezető beosztású hivatalos személy által jogtalan előnyért hivatali kötelességét megszegve, üzletszerűen elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében történő bűnösségének megállapítása. E bűncselekményt pedig – amint arra az elsőfokú bíróság szintén helyesen utalt – Terhelt8 VIII. r. vádlott közvetett

tettesként követte el, hiszen a tényleges ügyintézés a tévedésben lévő egyéb érdekelt6 folytatta le.

- [101] Terhelt4 IV. r. vádlottat, aki Terhelt6 VI. r. vádlottat rábírta arra, hogy az okmányirodai ügyintézőt megvesztegesse Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak birták rá a bűncselekmény elkövetésére, akik egyben bűnszegédi magatartást is kifejtettek. Helyesen minősítette azonban a cselekményüket egységesen, a bírói gyakorlatnak megfelelően az elsőfokú bíróság felbujtóként elkövetettnek.
- [102] Egyetértett a másodfokú bíróság a bűncselekmények minősítése körében azzal is, hogy a helységnev2ban elkövetett korrupciós bűncselekményeket Terhelt3 III. r. vádlott felbujtóként, Terhelt2 II. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak pedig társtettesként követték el.
- [103] Terhelt7 VII. r. vádlott vonatkozásában tényként volt rögzíthető, hogy Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakat ismerte, Terhelt6 VI. r. vádlottat úgy is, mint aki okmányirodai kapcsolatokkal rendelkezik és feltételezhető róla, hogy tud az ügyintézőkkel történő kapcsolatfelvételben segíteni. Ilyen előzmények után került sor arra, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakat összeismertette egymással.
- [104] A lefolytatott bizonyítási eljárás során az is rögzíthető volt, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott a bűncselekmények elkövetése előtt Terhelt4 IV. r. vádlottól tudott arról, hogy szabálytalan eljárás keretében arra nem jogosult személyek részére kívánják lefolytatni az útlevéligénylés iránti eljárást, melynek lefolytatásához volt szükséges az okmányirodai ügyintéző igénybevétele.
- [105] Terhelt4 IV. r. vádlott Terhelt7 VII. r. vádlott segítségével megismerkedett azzal a Terhelt6 VI. r. vádlottal, aki Terhelt1 I. r. terhelttel, mint okmányirodai ügyintézővel kapcsolatba lépett és akit, mint hivatalos személyt a hivatali működésével kapcsolatban adott előnnyel befolyásolta azért, hogy Terhelt1 hivatali kötelességét megszegje.
- [106] Következésképpen Terhelt7 VII. r. vádlott volt az a személy, aki megteremtette a kapcsolatot a Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak által alkotott bűnözői csoport és az okmányirodai ügyintézőt, Terhelt1t ismerő, benne megbízó és őt befolyásolni képes Terhelt6 VI. r. vádlott között.
- [107] Terhelt7 VII. r. vádlott azzal is tisztában volt, hogy az útlevéligénylők fizettek azért, hogy ügyük elintézésre kerüljön, mely pénzből Terhelt7 VII. r. vádlott is részesült. A másodfokú bíróság ebben a körben nem értett egyet tehát a védelem azon érvelésével, hogy a pénz nem vesztegetési pénz volt, hanem a hálapénznek a büntető jogszabályok által nem tilalmazott módja.
- [108] A fentiek alapján kétség sem férhet ahhoz, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott közreműködése nélkül helységnev1tt ezt a bűncselekményt Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottak nem tudták volna elkövetni.
- [109] Az a körülmény pedig, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott Terhelt1t nem ismerte, vele soha nem találkozott, a büntetőjogi felelősségének megállapítását nem befolyásolta, kizárólag az elkövetői minőségére volt kihatással.
- [110] Terhelt7 VII. r. vádlott vonatkozásában tehát a másodfokú bíróság azt állapította meg – amint arra egyebekben a védelem is helyesen utalt –, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott a felbujtó bűnszegédeként vett részt a bűncselekmények elkövetésében, hiszen az ő közreműködése nélkül Terhelt6 VI. r. vádlott a bűncselekményeket nem követhette volna el.
- [111] Egyetértett a másodfokú bíróság a védelem azon érvelésével, hogy a Btk. 343. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntetnének jogi indokolását az elsőfokú bíróság elmulasztotta az ítéletében. Ez azonban nem volt azonosítható a Be. 608. §

(1) bekezdésének f) pontjában foglalt abszolút jellegű eljárási szabálysértéssel, azaz azzal, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

- [112] A Btk. 343. § (1) bekezdésének c) pontja szerint az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve lényeges tényt hamisan foglal közokiratba, büntett miatt büntetendő.
- [113] Az irányadó tényállás alapján tényként volt rögzíthető, hogy Terhelt1 terhelt és Terhelt8 VIII. r. vádlott, mint hivatalos személyek, hivatali hatáskörükkel visszaélve lényeges tényt hamisan foglaltak közokiratba, mely cselekményükkel a közokirat-hamisítás büntettét – Terhelt8 VIII. r. vádlott közvetett tettesként – követték el. E bűncselekmények elkövetésében a korrupciós bűncselekmények elkövetői alakzatához igazodóan a többi vádlott felbujtóként, illetve bűnsegédként közreműködtek.
- [114] A 2016. évi március hó 22. napján történő útlevéligénylések során az útlevéligénylési eljárást a Terrorelhárítási Központ munkatársai megszakították, a jelenlévőket a hivatalban, illetve a közterületen elfogták. A vádlottak által ekkor elkövetett bűncselekmények tehát az igénylők számához igazodóan kísérleti szakban maradtak.

[115] VI.

- [116] A büntetés kiszabását megelőzően szükséges részletesebben is foglalkozni az érintett vádlottak bűnszervezetben történő bűnelkövetésének kérdésével, mely nem a bűncselekmények jogi minősítéséhez tartozó jogkérdés, hanem olyan, bármilyen szándékos bűncselekmény elkövetéséhez társítható többes elkövetői forma, mely a Btk. Általános részében hozzá rendelt jogkövetkezményeket – mindenekelőtt a Btk. 91. § (4) bekezdése értelmében a bűncselekmény büntetési tétele felső határának kétszeresére emelkedését – vonja maga után, így meghatározó jelentősége van a büntetés kiszabása során.
- [117] Amint arra a másodfokú bíróság fentebb már utalt: a bűnszervezet törvényi meghatározása a büntetőeljárás során megváltozott. A Btk. 2013. július 1-én hatályba lépett 459. § (1) bekezdésének 1. pontja értelmében a *bűnszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetése*.
- [118] Az eljárás tárgyát képező bűncselekmények elkövetésének idején hatályos fenti rendelkezést a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a módosította, a Btk. 459. § (1) bekezdése 1. pontjának 2019. július 1. óta, tehát a bűncselekmények elbírálásakor hatályos szövege szerint a *bűnszervezet legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja öt évi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése*.
- [119] A két törvényi meghatározás egybevetése és a módosító törvény indokolása alapján az állapítható meg, hogy a törvényhozó célja – a jelenleg hatályos szöveg két fogalmi eleme, az újonnan bevezetett, a *szervezett* szóhoz kapcsolódó *hierarchikusan* határozószó és az összehangolt működés helyébe lépő *konspiratív működés* kodifikálásával – a bűnszervezet megállapításának szigorúbb feltételekhez kötése, következésképpen megnehezítése volt. Jelen esetben ez egyúttal azt is jelenti, hogy az elbíráláskor hatályos meghatározás szerint a bűnszervezetben elkövetettként értékelhető magatartások szükségképpen megfelelnek a korábbi, 2019. július 1. előtt hatályban volt bűnszervezet definíciójának is. A másodfokú bíróság ezért – ugyancsak visszautalva a fentebb, a Btk. időbeli hatályával kapcsolatban tett megállapításokra – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság által bűnszervezetben

bűncselekményeket elkövetőként elítélt vádlottak cselekvősege a szigorúbb – következésképpen a vádlottak számára kedvezőbb – feltételeknek megfelel-e.

- [120] A másodfokú bíróság megítélése szerint az irányadó tényállás alapján a bűnszervezet fogalmi elemei közül a három vagy több személy megléte, e személyek ötévi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekmények elkövetésére irányuló célja és a hosszabb időre szervezettség részletesebb indokolást nem igényelnek. Ezek fennállását a bűnszervezet megállapítására egyébként lehetőséget nem látó védők sem vitatták.
- [121] Az állandó bírói gyakorlat szerint a bűnszervezet további fogalmi elemei közül a *hierarchikus szervezettség* nem jelenti valamennyi résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését, és elegendő akár egy résztvevő szervezői-, koordináló-, irányító szerepének a megléte. E körülmény már olyan alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely önmagában megalapozhatja a súlyosabb büntetőjogi értékelést. A csoport *konspiratív működése* pedig – mely a korábbi fogalom összehangolt működésének feleltethető meg – a külvilág elől rejtve történő tevékenységet jelenti, de nem feltételezi a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét kívánja meg (*Kúria Bfv.II.322/2021/8. számú határozat [48]-[51] pontjai*).
- [122] Amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott, a hosszabb időre szervezettség fogalma nem azonos a hosszabb időszakon keresztül történő elkövetéssel, hanem magában foglalja a tervezési folyamatot is. A lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapítható volt, hogy a szervezet további ugyanilyen jellegű bűncselekmények elkövetését tervezte különböző helyszíneken, melynek megvalósítása érdekében további egyeztetéseket folytattak, további kapcsolatok kiépítésére törekedtek.
- [123] A másodfokú bíróság azonban nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban a tekintetben, hogy a bűnszervezet valamennyi ismerve az elbíráláskor hatályos törvény által támasztott feltételek szerint is megvalósult.
- [124] Helyesen hivatkoztak a vádlottak védői arra, hogy a jelen ügyben az elkövetéskori jogszabályban megkövetelt belső hierarchiával rendelkező szervezet meglétére nem merült fel adat, és nem vonható következtetés. Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak szervező-, koordináló-, irányító szerepe nem volt vitatható, a hierarchikus szervezettség megállapítását önmagában azonban ez nem eredményezheti.
- [125] A másodfokú bíróság megítélése szerint annak ténye, hogy valamely vádlottak szervező-, koordináló-, irányító szerepe megállapítható, legfeljebb a korábbi szabályozás szerinti összehangolt működés megállapítására adhatott volna alapot azzal, hogy az ilyen szervező-, koordináló-, irányító tevékenység a bűnszövetség megállapításához szükséges szervezettséget nem haladja meg. Egyetértett a másodfokú bíróság a védők arra történő hivatkozásával is, hogy jelen ügyben nem volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által bűnszervezetben elítélt vádlottak közül bárkinek utasításadási jogosultsága volt, így az sem, hogy a csoportban résztvevők között alá-fölérendeltségi személyi kapcsolat állt volna fenn. Nem volt ugyanis a másodfokú bíróság megítélése szerint a csoportban egy vagy több kiemelt szerepet betöltő személy, akinek utasításadási joga lett volna a résztvevők felé, ily módon meghatározva a feladatokat. A hierarchikus kapcsolatra jellemző irányító-utasításadó szereppel egyik vádlott sem rendelkezett.
- [126] Az irányadó tényállás szerint az volt megállapítható, hogy a vádlottak nem valamely vádlott-társuk utasítása szerint jártak el, feladataikat nem másik vádlott-társuk határozta meg, hanem valamennyi vádlott a maga pozíciójának megfelelő tevékenységet látta el.

- [127] A bűnszervezetben elkövetőként bűnösnek kimondott vádlottak tényállásban rögzített elkövetési magatartása nem tartalmazott olyan többletet, amelyet egyébként a bűncselekmény elkövetésének a vádlottak által eltervezett elkövetési módszere igényelt volna.
- [128] A bűnszervezet megállapításának az elbíráláskor hatályos, a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában írt valamennyi – így a hierarchikus felépítést és a konspiratív működést magában foglaló – feltétele tehát a kifejtettek szerint nem valósult meg. Következésképpen, az elbíráláskor hatályos Btk. a vádlottak vonatkozásában kedvezőbb elbírálást eredményezett, ezért a másodfokú bíróság a Btk. 2. §-ára hivatkozással az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény szerint bírálta el a vádlottak cselekményét és mellőzte a bűnszervezetben elkövetés megállapítását.
- [129] Ezt követően azonban vizsgálni kellett, hogy Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak a terhükre megállapított bűncselekményeket nem bűnszövetségben követték-e el.
- [130] A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontjában írtak szerint bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérli, de nem jön létre bűnszervezet. E fogalommeghatározás központi eleme a több bűncselekmény megvalósítását célzó – ugyanakkor a legmagasabb társadalomra veszélyesség szintjét el nem érő – szervezett bűnelkövetés.
- [131] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fent felsorolt vádlottak a bűncselekményeket bűnszövetségben követték el. A vádlottak cselekvősege ugyanis nagyfokú átgondoltságot és rendkívül komoly szervezést igényelt, különösen úgy, hogy az útlevéligénylés az erre hajlandóságot mutató személyek kiválasztásával kezdődött. A folyamat lényege ugyanis az volt, hogy Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak honosított magyar állampolgárok hatósági igazolványait, honosítási okirataikat megszerezték és azokat biztosították, majd ők kapcsolatba kerültek olyan külföldi állampolgárokkal, akik magyar útiokmányokat akartak szerezni, amiért jelentősebb összeget is hajlandók voltak kifizetni. Ilyen előzmények után történt meg a kormánytisztviselők felkutatása, majd pedig a velük egyeztetett időpontban kellett az igénylőket az okmányirodába szállítani, ahol sor került a bűncselekmény elkövetésére.
- [132] Ekként a korrupciós bűncselekmény Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak vonatkozásában nemcsak üzletszerűen, de bűnszövetségben elkövetésként is minősült.

[133] **VII.**

- [134] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, azonban a bűnszervezetben történő elkövetés mellőzésére figyelemmel Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottak terhére nem értékelte súlyosító körülményként a másodfokú bíróság a bűnszervezetben betöltött szervező-irányító-kezdeményező szerepüket.
- [135] Tekintettel a bűnszervezetben történő elkövetés mellőzésére, megváltozott a kiszabható büntetési tételkeret is Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak vonatkozásában. A Btk. 81. § (1), (2) és (3) bekezdése alapján e vádlottak tekintetében a halmazati büntetés egy évtől hét év hat hónapig terjedő szabadságvesztés, melynek Btk. 80. § (2) és (3) bekezdése szerinti középértéke négy év három hónap szabadságvesztés.

- [136] Az ügyben kétségtelenül nyomatékos enyhítő körülményként merült fel a bűncselekmények elkövetése – befejezése – és a jogerős elbírálása között eltelt, mind az elsőfokú bíróság, mind pedig a vádlottak védői által nyomatékosan hangsúlyozott időmúlás.
- [137] A Kúria Büntető Kollégiuma szerint *enyhítő körülmény, ha a bűncselekmény elkövetésétől hosszabb idő telt el; minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető. Nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt; csökken a nyomatéka vagy el is enyészhet, ha az időmúlást maga az elkövető idézte elő. Enyhítő körülmény, ha az elkövető hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt; nagyobb a nyomatéka, ha előzetes fogvatartásban volt és ilyenkor az előzőnél rövidebb tartam is enyhítőként értékelhető* (56/2007. BKv. III/10. pont).
- [138] A nyomozati eljárás lefolytatása a nagyszámú személyt érintő és eljárási cselekmény foganatosítását megkövetelő ügyben időszerű volt, 2016. december 14. napján pedig a vádemelésre is sor került. Tekintettel azonban arra, hogy a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az első fokon eljáró Pécsi Járásbíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, ezért az elsőfokú bírósági eljárás öt évig tartott, a nem jogerős ítélet kihirdetésének határnapja 2022. június 21. A felterjesztett iratok 2022. augusztus 8. napján érkeztek a Pécsi Ítéltáblára, mint másodfokú bíróságra.
- [139] Az eljárás elhúzódása tehát kizárólag az elsőfokú bíróság működési körén belül merült fel, melynek eljárást a járványügyi helyzet is késleltette.
- [140] Miután azonban ezek a körülmények a vádlottaknak nem voltak felróhatók: az időmúlás tényét nagy nyomatékka a javukra kellett értékelni. Ennek során tehát a bűncselekmények tárgyi súlyával és büntetési tételével állt szemben az időmúlás, ezen belül a bírósági eljárás öt évet meghaladó tartama.
- [141] Tekintettel tehát a bünszervezetben elkövetőkénti elítélés mellőzésére és az igen jelentős időmúlásra, a másodfokú bíróság a Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakkal szemben kiszabott halmazati büntetést 3 év szabadságvesztésre, a Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben kiszabott halmazati büntetést 3 év 6 hónap szabadságvesztésre enyhítette. Álláspontja szerint e vádlottakkal szemben a súlyosító és enyhítő körülmények mentén kiszabott szabadságvesztés tartama tetтарыныос és megfelel a jogkövetkezmények vádlottak közötti arányossága követelményeinek is.
- [142] E vádlottak vonatkozásában a büntetés célja kizárólag a szabadságvesztés végrehajtásával érhető el, ennek következtében végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése nem indokolt, de az tartama miatt – a Btk. 85. § (1) bekezdésére figyelemmel – szóba sem kerülhetett.
- [143] A bünszervezetben történő elkövetés mellőzésére figyelemmel Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt6 VI. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel börtön, melyből e vádlottak legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő naptól bocsáthatók feltételes szabadságra a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel.
- [144] Ugyanakkor Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottaknak a bűncselekmény elkövetésében betöltött szerepére és kedvező személyi körülményeire tekintettel alapos okkal feltehető, hogy esetükben a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Ezért a bíróság a Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 2-2 évre enyhítette, és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés egyidejű mellőzésével a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtását Terhelt7 VII. r. vádlott vonatkozásában 3 évi, Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Az előzetes mentesítésre azonban e vádlottakat sem tartotta érdemesnek.

- [145] Ennek következményeként az elsőfokú bíróság által a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározására vonatkozó törvényi rendelkezések a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén kerülhetnek alkalmazásra.
- [146] A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezéseket enyhítést célzó részükben tehát megalapozottnak találta.
- [147] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt6 VI. r. vádlott vonatkozásában a pénzbüntetés egy napi tételének összegét nem határozta meg, ezért a pénzbüntetésre ítéletét mellőzte.
- [148] A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 51. § (2) bekezdése alapján Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottak vonatkozásában börtön.
- [149] Számítási hibát vétett az elsőfokú bíróság a vagyonek kobzás tekintetében, ezért azt a másodfokú bíróság helyesbítette és Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt5 V. r. vádlottakkal szemben személyenként 11.764.705 forint, Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben pedig 10.317.856 forintra rendelt el vagyonek kobzást.
- [150] A Terhelt2 II. r. vádlottól, a Terhelt3 III. r. vádlottól, a Terhelt4 IV. r. vádlottól, a Terhelt6 VI. r. vádlottól lefoglalt pénzeszközökre, továbbá a Terhelt5 V. r. vádlottól lefoglalt 2 db személygépkocsira az elsőfokú bíróság azért rendelt el vagyonek kobzást, mert azokat az elkövető a bünszervezetben való részvétele alatt szerezte.
- [151] A bünszervezetben elkövetőkénti elítélés mellőzésére figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 321. § (1) bekezdése alapján lefoglalásukat megszüntette, a vádlottak részére kiadni rendelte, azzal azonban, hogy azt a velük szemben alkalmazott pénzbüntetés, vagyonek kobzás és a bűnügyi költség biztosítására a Be. 323. § (1) bekezdése alapján visszatartotta.
- [152] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdésében írtak alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.
- [153] Terhelt3 III. r. vádlott a Be. 613. § (1) bekezdése alapján köteles a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére az államnak.

P é c s, 2023. február 14.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 13.B.81/2020/267. számú ítéletének Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottakra vonatkozó része és a Pécsi Törvényszék 13.B.152/2022/3. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.54/2022/27. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2023. évi február hó 14. napján jogerőre emelkedett és – fel nem függesztett részében – végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.

a tanács elnöke